

Handläggare
Per Leckström
Per.Leckstrom@huddinge.se

Mottagare
Kultur- och fritidsnämnden

Lokalprogram nytt huvudbibliotek i Huddinge

Förslag till beslut

1. Kultur- och fritidsnämnden godkänner Lokalprogram enligt bilaga 1 och bilaga 2.
2. Kultur- och fritidsnämnden godkänner Verksamhetsbeskrivning enligt bilaga 3.
3. Kultur- och fritidsnämnden godkänner Driftkalkyl, enligt bilaga 4.
4. Kultur- och fritidsnämnden överlämnar lokalprogram med bilagor till kommunstyrelsen och betraktar, i och med detta, uppdraget att ompröva lokalprogrammet för nytt huvudbibliotek som avrapporterat.

Sammanfattning

Kommunfullmäktige tog den 4 oktober 2021 beslut om att godkänna en fördjupad utredning om nytt kommunhus samt fastställde att det nya kommunhuset och ett nytt huvudbibliotek ska lokaliseras till fastigheten Paradisbacken 33. Huddinge Samhällsfastigheter AB utsågs till huvudman, och är tillika fastighetsägare för Paradisbacken 33. Besluten låg till grund för att kommunen skulle inleda ett arbete med att upprätta en ny detaljplan.

Paradisbacken 33 har mycket god tillgänglighet till kommunikationer och det centrala läget är attraktivt både ur ett medborgarperspektiv och medarbetarperspektiv. Inom fastigheten föreslås befintlig byggnad återbrukas och byggas på, till att bli ett nytt kommunhus. En ny biblioteksbyggnad föreslås uppföras på en parkeringsyta bredvid nya kommunhuset. Biblioteksbyggnaden föreslås byggas samman med kommunhuset med en länkbyggnad, i lokalprogrammet omnämnd som ett orangeri, för att på så sätt kunna samnyttja vissa funktioner på ett enkelt sätt. Lokaliseringen av kommunhus och bibliotek till Paradisbacken 33 skapar goda förutsättningar för social, ekologisk och ekonomisk hållbarhet under byggnadernas livscykel.

Inom ramen för arbetet med fördjupat lokalprogram för det nya huvudbiblioteket har en vision och verksamhetsbeskrivning för huvudbibliotek tagits fram. Biblioteket ska vara en kreativ, inkluderande och hållbar mötesplats för kultur och

HUDDINGE KOMMUN

Postadress
Huddinge kommun
KULTUR- OCH FRITIDSFÖRVALTNINGEN
141 85 Huddinge

Besök
Kommunalvägen 28

Tfn vxl 08-535 300 00

huddinge@huddinge.se
www.huddinge.se

demokrati. Huddinge är en växande kommun och det nya huvudbibliotek behöver ha en kapacitet som täcker både dagens och framtidens behov av bibliotekstjänster. Utifrån inhämtade erfarenheter från andra kommuner i regionen, som genomfört liknande biblioteksprojekt, ser kultur- och fritidsnämnden en potential för stora ökningar av besöksantalen vid flytt till ett mer centralt läge. Efter flytt beräknas besöksvolymerna därför öka i relation till idag. Om befolkningsökningar vägs in så bedöms framtida volymer uppskattas till mellan 250 000–300 000 biblioteksbesökare per år, vilket innebär en fördubbling mot de senaste årens besökssiffror.

Biblioteksbyggnaden behöver rymma verksamhetslokaler som möter olika målgruppers behov, som dessutom är föränderliga över tid. För hållbart och långsiktigt arbete krävs både flexibla och ändamålsenliga lokaler. Viktiga perspektiv i planeringsarbetet är trygghet och säkerhet, arbetsmiljö, tillgänglighet och barn- och ungdomsperspektiv.

I arbetet med lokalprogrammet har en utgångspunkt varit att verksamheten ska kunna bedrivas bemanningseffektivt. Detta ställer höga krav på lokalens utformning såväl som på ett systematiskt arbete med bemötande och service där värden i kvalitet och effektivitet sammanvägs. Detta till trots redovisas här behov av utökade personella resurser på grund av förväntade volymökningar och lokalens utformning i tre plan med ett rikt utbud av publika funktioner på samtliga plan. Finansieringen av utökad verksamhetsdrift av nytt huvudbibliotek behöver beaktas i framtida budgetprocess inför driftsättning.

Beskrivning av ärendet

Bakgrund

Huddinges befolkning har ökat varje år under en lång tid och den väntas öka även i framtiden. Ökningen beror på höga födelsetal och på en stor inflyttning. Fram till år 2030 kan befolkningen öka med cirka 35 000 personer, till närmare 150 000 totalt. Huddinge växer även kraftigt i jämförelse med andra kommuner. Huddinge var 2013 tillsammans med Botkyrka den näst yngsta kommunen i Sverige.

Arbetet kring ett nytt kommunhus initierades redan 2009 vilket utmynnade i ett flertal utredningar och en rad politiska beslut i såväl kommunfullmäktige som kommunstyrelsen. Den 18 mars 2019 § 13 (KS-2019/74) beslutade kommunfullmäktige att upphäva sitt beslut från den 14 april 2016 § 14 (KS-2015/595) och i stället ge kommunstyrelsen i uppdrag att göra en förnyad utredning av förutsättningar för etablering av ett nytt kommunhus. Skälen till en förnyad utredning var flera. Det grundläggande syftet för den översiktliga utredningen 2011 (KS-2011/239), att ett gemensamt kommunhus antas effektivisera organisationen då kommunens förvaltningar i dagsläget sitter utspridda, ansågs dock fortsatt i högsta grad relevant. Den förnyade utredningen utmynnade i att kommunfullmäktige den 28 september 2020 § 9 (KS-2019/504) tog ett beslut om att genomföra de utredningar som behövs för att kunna fatta beslut om lokalisering och inriktning för planeringen av ett nytt kommunhus.

Resultatet av den fördjupade utredningen godkändes av kommunfullmäktige den 4 oktober 2021 § 9 (KS-2019/504). Kommunfullmäktige beslutade att fastställa lokalprogram, att ett nytt kommunhus och ett huvudbibliotek ska etableras på Paradisbacken 33 m fl, att Huddinge Samhällsfastigheter AB ska vara huvudman, och att ge kommunstyrelsen i uppdrag att påbörja projekteringen av ett nytt kommunhus. I tjänsteutlåtandet som låg till grund för beslutet anges att projekttiden kommer att vara ungefär fem år och att inflyttning kan ske 2027.

Paradisbacken 33 har mycket god tillgänglighet till kommunikationer och det centrala läget är attraktivt både ur ett medborgarperspektiv och medarbetarperspektiv. Inom fastigheten föreslås befintlig byggnad återbrukas och byggas på, till att bli ett nytt kommunhus. En ny biblioteksbyggnad föreslås uppföras på en parkeringsyta bredvid nya kommunhuset. Biblioteksbyggnaden föreslås byggas samman med kommunhuset med en länkbyggnad, i lokalprogrammet omnämnd som ett orangeri, för att på så sätt kunna samnyttja vissa funktioner på ett enkelt sätt. Lokaliseringen av kommunhus och bibliotek till Paradisbacken 33 skapar goda förutsättningar för social, ekologisk och ekonomisk hållbarhet under byggnadernas livscykel.

Den framtida biblioteksbyggnaden har enligt samrådsversion för detaljplan för fastighet Paradisbacken 33 med flera, föreslagits bestå av tre våningsplan ovan mark och eventuellt ett våningsplan under mark, bestående av ett underjordiskt garage.

I föreliggande tjänsteutlåtande löses parkeringsbehov till kommunhus och bibliotek genom att en annan fastighet i Huddinge centrum, Paradisgaraget byggs till. Utredning om Paradisgaragets om- och påbyggnad pågår. Om parkeringsbehov till kommunhus och bibliotek ska lösas genom Paradisgaraget, i stället för genom en underbyggnad av biblioteksbyggnaden, föreslås behov av parkering för besökare och personal med rörelsehinder, lösas medelst markparkering på det näraliggande nya Paradistorget.

Biblioteksbyggnaden kan, om det anses nödvändigt, underbyggas med ett garage i en våning, för att lösa parkeringsbehoven för kommunhus och bibliotek. Garaget kommer i sådana fall att sträcka sig under biblioteksbyggnaden via ramp från en del av torget. På ritningsunderlaget för bibliotek visas en eventuell garageramps läge med en streckad linje.

Det nya Paradistorget blir en plats för vistelse och ett uterum som kopplar samman bibliotekets och kommunhusets huvudentréer. Här föreslås sittplatser och cykelparkering inmilade i befintlig trärad. Hela torgytan föreslås utformas som gångfartsområde på fotgängares villkor. Den fysiska och visuella kopplingen mellan Paradistorget och Sjödalstorget bedöms förstärkas i och med detaljplanens genomförande. Både påbyggnaden på befintlig byggnad och den nya biblioteksbyggnaden föreslås uppföras med stomme av trä och med trä och glas i fasad, för att ge ett öppet uttryck och som kontrast till de i övrigt slutna fasaderna på platsen.

Mot bakgrund av beslutet om nytt kommunhus och huvudbibliotek har kommundirektören beslutat att genomföra det fortsatta arbetet fram till och med inflyttningen i ett koncernövergripande projekt. Inom ramen för projektet ska det tas fram fördjupade lokalprogram för kommunhus, huvudbibliotek och drifthus.

Ärendets sammansättning

Till detta tjänsteutlåtande finns flera bilagor som tillsammans ger det framtida huvudbibliotekets inriktning.

1. Lokalprogram nytt huvudbibliotek och ritningsunderlag
(Huvudskribent: Kultur- och fritidsförvaltningen /Kommunstyrelsens förvaltning/White arkitekter)
2. Verksamhetsbeskrivning nytt huvudbibliotek
(Huvudskribent: Kultur- och fritidsförvaltningen)
3. Driftkalkyl nytt huvudbibliotek
(Huvudskribent: Kultur- och fritidsförvaltningen)

Lokalprogram nytt huvudbibliotek

Lokalprogrammet ska läsas tillsammans med kultur- och fritidsförvaltningens förslag till verksamhetsbeskrivning gällande beskrivning av funktioner och syften. Byggnaden behöver rymma verksamhetslokaler som möter olika målgruppers behov, som dessutom är föränderliga över tid. För hållbart och långsiktigt arbete krävs både flexibla och ändamålsenliga lokaler. Viktiga perspektiv i planeringsarbetet är trygghet och säkerhet, arbetsmiljö, tillgänglighet och barn- och ungdomsperspektiv. I planeringsarbetet av ett bibliotek på tre våningsplan måste stor hänsyn tas till bemanningseffektivitet.

Inom ramen för arbetet med fördjupat lokalprogram för det nya huvudbiblioteket har en vision tagits fram. Huvudbiblioteket ska vara en kreativ, inkluderande och hållbar mötesplats för kultur och demokrati.

- Biblioteket är en kreativ och lekfull plats, som utmanar det traditionella, överraskar och möjliggör innovation. Utforskar och tänjer gränserna för vad ett bibliotek kan vara.
- Bibliotek och kommunhus skapar tillsammans en mötesplats för demokrati. En plats som gestaltar den hållbara staden och utvecklas i samspel med användarnas behov över tid.
- Biblioteket stödjer gränsöverskridande möten, synliggör olika kulturella bakgrunder och stärker lokal och global identitet. Biblioteket bidrar till inkludering och social sammanhållning, sänker trösklar och förenklar för användaren.
- Bibliotekets inne- och utemiljö präglas av barn och ungas perspektiv, som bereds betydande plats.

Utifrån inhämtade erfarenheter från andra kommuner i regionen som genomfört liknande projekt ser verksamheten en potential för stora ökningar av besöksantalen vid flytt till ett mer centralt läge. Efter flytt beräknas

besöksvolymerna därför öka i relation till idag. Om befolkningsökningar även vägs in så bör framtida besöksvolymerna kunna uppskattas till mellan 250 000–300 000 besökare per år, vilket innebär en fördubbling mot de senaste årens siffror. Pandemins påverkan medförde att antalet besökare under 2020–2021 tillfälligt gick ned till en lägre nivå, men det förväntas inte vara en ihållande trend.

Inom ramen för arbetet har en jämförelse av dagens huvudbibliotek, med det i lokalprogrammet beskrivna nya huvudbiblioteket, genomförts. Den totala lokalytan ökar från dagens 2917 kvadratmeter till drygt 3200 kvadratmeter i det nya huvudbiblioteket. Inom ytorna sker en omDisposition där framförallt ytorna för barn- och ungdomsverksamhet ökar från 353 kvadratmeter i nuvarande bibliotek, till drygt 1000 kvadratmeter i det nya biblioteket. Ytorna för vuxenverksamhet är i princip oförändrade i omfattning, medan kontorsytorna minskar.

Verksamhetsbeskrivning nytt huvudbibliotek

Syftet med verksamhetsbeskrivningen är att redogöra för nuläget och de rådande förutsättningarna samt beskriva en vision om framtidens bibliotek och innehåll. Verksamhetsbeskrivningen ligger som grund till det framtagna lokalprogrammet för det nya huvudbiblioteket i centrala Huddinge.

I arbetet med lokalprogrammet har en utgångspunkt varit att verksamheten ska kunna bedrivas bemanningseffektivt. Detta ställer höga krav på lokalens utformning såväl som på ett systematiskt arbete med bemötande och service där värden i kvalitet och effektivitet sammanvägs. Detta till trots redovisas här behov av utökade personella resurser på grund av förväntade volymökningar och lokalens utformning i tre plan med ett rikt utbud av publika funktioner på samtliga plan. Finansieringen av utökad verksamhetsdrift av nytt huvudbibliotek behöver beaktas i framtida budgetprocess inför driftsättning.

Det finns stor efterfrågan på både små och större rum. Dessa används för bibliotekens egen programverksamhet, men lånas också ut till föreningsliv och allmänhet. De kan även användas för bibliotekens interna möten. Riktigt små fokusrum efterlyses av besökare som behöver en avskild plats för tysta studier och digitala distansmöten.

Mediebeståndet anpassas i det nya biblioteket med ett tydligare fokus på barn och unga, för att på ett bättre sätt främja vision och målbild.

En mängd tekniska basfunktioner som tas för självklara av besökarna eftersom de inte alltid är enkelt tillgängliga på annat håll, kommer att erbjudas. Det gäller exempelvis wi-fi-nätverk, datorer för internet och kontorsprogram, skanning, utskriftsmöjlighet, kopiering, mobilladdning.

Meröppet är en funktion som ger allmänheten tillgång till biblioteket, eller delar av biblioteket, på tider då verksamheten inte är bemannad. Då nybyggnation innebär en stor kommunal investering bör också kommuninvånarna ha tillgång till huvudbiblioteket i så stor utsträckning som möjligt. Ambitionen måste vara ett öppethållande som sträcker sig över veckans sju dagar. För en effektiv lokalanvändning och ökad tillgång bör delar av biblioteket också vara meröppet.

I arbetet med lokalprogrammet har utgångspunkten varit att personalutrymmen i möjligaste mån ska samnyttjas med kommunhuset. Det finns dock vissa verksamhetsspecifika funktioner kopplade till exempel mediehantering, som krävs nära verksamheten. Eftersom bibliotekets öppettider skiljer sig från kommunhusets finns också behov av att dubblera vissa ytor, såsom till exempel vilorum och personalrum.

En fortsatt dialog med projekteringen av det framtida kommunhuset pågår för att etablera samnyttjande och samverkan för att skapa ett gemensamt sammanhang i mötet med Huddingefamiljen.

Driftkalkyl nytt huvudbibliotek

Driftkalkylen syftar till att ge kultur- och fritidsnämnden en preliminär uppskattning om verksamhetens driftsekonomi i ett nytt huvudbibliotek. Den framtagna driftkalkylen åskådliggör en årskostnad (nettokostnad) för biblioteket och dess tänkta verksamhet.

Här åskådliggörs befintliga kostnader på årsbasis (2022) och prognostiserade öknings i samband med att verksamheten öppnar upp i nya lokaler vid Paradistorget.

Detta är ej den totala driftsbudgeten utan här ligger fokus på betydande förändringar såsom ökade personalkostnader.

Målsättningen är en så liten total kostnad som möjligt över hela byggnadens livslängd, därför ska kostnadseffektiva lösningar eftersträvas genom hela projektarbetet. Det innebär välfungerande och anpassade funktioner för så liten bygginvestering som möjligt, där hänsyn tas till kultur- och fritidsnämndens drift. Vid val av material, byggtekniska konstruktioner och installationer ska Huddinge Samhällsfastigheter AB:s underhållskostnad beaktas och belysas.

Konst

Nuvarande huvudbibliotek har idag flera konstverk och installationer som ska bevaras, dessa omhändertas inom projektet. Kommunen har sedan tidigare avskaffat regeln om finansiering av konst i offentliga lokaler inom byggprojekt.

Förvaltningens synpunkter

Förvaltningen bedömer att principer och vägval beskrivna i lokalprogram och verksamhetsbeskrivning ger en bild av den verksamhet, förutsättning och utformning som finns för det nya huvudbiblioteket. Ärendet i sin helhet ligger till grund för kommunstyrelsens fortsatta arbete med inriktning för kommande investeringsprojekt för nytt kommunhus och huvudbibliotek.

Ärendet har handlagts av ansvarig lokalstrateg på kommunstyrelsens förvaltning tillsammans med representanter från kultur- och fritidsförvaltningen samt Huddinge Samhällsfastigheter AB. Även externa konsulter från White arkitekter och Sweco har deltagit i beredningen och bidragit med teknisk sakkompetens kring teknik och arkitektur.

Ekonomiska och juridiska konsekvenser

Driftkalkylen för nytt huvudbibliotek (bilaga 3) syftar till att ge kultur- och fritidsnämnden en preliminär uppskattning om vad den färdiga verksamhetens driftsekonomi (nettokostnad) i det nya huvudbiblioteket landar på per år. Den preliminära uppskattade ökade nettokostnaden per år beräknas till 3,2 miljoner kronor i 2022 års kostnadsläge. Detta exklusive hyra och avskrivningar. I kultur- och fritidsnämndens verksamhetsplan för 2022 är verksamhetens nettoram för befintliga huvudbibliotek beräknad till 9,85 miljoner kronor. Även detta exklusive hyra och avskrivningar.

Kultur- och fritidsnämnden ska rymma sina verksamheter inom den budget som kommunfullmäktige har fastslagit. I årliga budgetprocesser bereder kommunstyrelsen nästkommande års budgetramar utifrån bland annat bedömning av kostnadsökningar, effektiviseringar och volymer. I nuvarande mål och budget ingår utrymme för tillkommande lokaler i kommunstyrelsens medelsreserv och nämnden kompenseras i särskild ordning. I samberedning med kommunstyrelsens förvaltning har kultur- och fritidsförvaltningen resonerat kring hur nämnden kan hantera de ekonomiska konsekvenserna av de ökade nettokostnaderna. Kultur- och fritidsförvaltningens bedömning är att finansiering av nytt huvudbibliotek inte kommer kunna rymmas inom nuvarande resursfördelningsmodell. Finansieringen av utökad verksamhetsdrift av nytt huvudbibliotek behöver beaktas i framtida budgetprocess inför driftsättning. Lokalkompensation för tillkommande hyreskostnader tilldelas kultur- och fritidsnämnden enligt gällande resursfördelningsmodell. Tillkommande driftskostnader för verksamheten behöver därför hanteras i särskild ordning inför att huvudbiblioteket öppnar.

Ärendet medför i sig inga direkta juridiska konsekvenser.

Anja Dahlstedt
Kultur- och fritidsdirektör

Nick Johnson Jones
Verksamhetschef Konst och bibliotek

Bilagor

- Bilaga 1. Lokalprogram och inplacering
- Bilaga 2. Fördjupat lokalprogram
- Bilaga 3. Verksamhetsbeskrivning
- Bilaga 4. Driftkalkyl nytt huvudbibliotek

Beslutet ska skickas till

Kommunstyrelsen